

Gud er ikke en israelit

Randbemærkning

Af
Kai Kjær-Hansen

Theol. dr. Kaj Kjær-Hansen er lærer ved Menighedsfakultetet i Århus.

»Gud er ikke en israelit,« råbte Jesus til de jødiske ypperstepræster i den omdiskuterede film »The last Temptation of Christ«. Dette udsagn, lige så vel som filmens generelle billede af Jesus som en person, der ikke er rodfæstet i jødedommen, er måske - når alt kommer til alt - mere relevant at beskæftige sig med end Jesu sex-hallucinationer på korset. Det sidste giver filmen en propaganda, som den ikke fortjener, og efter sigende har amerikanske kredse ved deres protester skaffet den propaganda for over 20 millioner dollars! Det første er et problem, kristne til stadighed må gennemarbejde.

Gennem århundreder har den kristne kirke fortonet forbindelsen mellem Jesus og hans folk. Det gør The last Temptation også. Vel kaldes Jesus nogle gange »rabbi« og betegnes en enkelt gang som en »jødisk politiker«. Men hverken dette eller et par scener, hvor man ser den syvarmede lysestage - menoraen - forandrer, at Jesus helt igennem er portrætteret som en goy - en hedning. Jesu åndeli-

ge og kulturelle rødder i Det gamle Testamente og i jødedommen er afhugget.

Det er næppe sandsynligt at billedet af Jesus i Scorse's Jesus-film ville have været mere jødisk, hvis filmen var blevet optaget i Israel - som først planlagt. Økonomi- og pressio fra kristne kredse - gjorde dette umuligt. Og derfor kan israelske embedsmænd med rette hævde, at israel er blevet sparet for kristne organisationers fordømmelse ved at filmen ikke blev optaget i Israel, men i Marokko.

Derimod er man i Amerika ikke blevet sparet for antisemitiske slogan mod filmen. Det hænger vel sammen med, at en del jøder er involveret i film-business i det hele taget. I denne forbindelse er det interessant at mærke sig, hvad Pierre Sauvage, en jødisk filminstruktør, siger. Efter at have set The Last Temptation skriver han i Jerusalem Post, at han til en vis grad forstår kristnes forargelse mod filmen. Man kan nemlig ikke benægte, skriver han, at amerikanske film i stor udstrækning har ignoreret amerikanske kristnes livsværdier. Som en, der selv laver film, er han

Theol. dr. Kai Kjær-Hansen er lærer ved Menighedsfakultetet i Århus.

KD 20/10
1988

ikke upåvirket af, at »vi jøder mere og mere bliver peget ud for vores ikke uvæsentlige delagtighed i disse tingenes tilstand«.

I The last Temptation er Jesus afbilledet som den store neurotiker, »min-generations portræt af en frelser, som man kan »forholde« sig til«, skriver Sauvage.

Og så går han ellers løs på filmen. Og på en uventet måde. Hvis filmen i det hele taget har en pointe, så ligger denne i at skildre et menneskes indre konflikt. Men dette er ikke gjort på en særlig interessant måde. Jesu kamp med sig selv ser han som et anakronistisk tema på, hvordan kristne påfører Jesus en konflikt, som de har. Og han finder ikke, at det passer med det billede af Jesus, som man kan forvente af en jøde som Jesus. Og det stemmer slet ikke overens med det billede af de kristne, han kender - og som reddede hans liv under anden verdenskrig i Frankrig.

Disse kristne i og omkring byen Le Chambon reddede omkring 5000 jøder. Og blandt dem var Pierre Sauvage, som netop har færdiggjort en dokumentarfilm om disse kristne, som uden store indre

kampe gjorde, hvad deres tro sagde, de skulle. Uden søvnløse nætter. Disse kristne »var rodfæstede i deres familier, rodfæstede i deres slægt, rodfæstet i deres land, rodfæstede, ja, endog i deres tros jødiske rødder«, skriver han.

Sauvage mindes, hvordan byens åndelige leder, pastor André Trocmé, under krigen sagde: »Lad os aldrig glemme, at Jesu Kristi Gud var Israels Gud. Den kristne tro bliver mytologi, hvis den ikke støtter sig til jødedommen...«

»Gud er ikke en israelit«, råber Jesus i The last Temptation.

Hvis vi ikke selv har kræfter til at sige det, er det fint at en jødisk filminstruktør kan minde os kristne om, at Jesu Kristi Fader - og vor Fader - er Israels Gud. Vel undgik Guds enestående Søn ikke en indre konflikt - som den i Getsemane - men hans liv var styret af lydighed. Han gjorde sin himmelske Faders vilje.

Som hans disciple i Le Chambon gjorde det. Og tager TV 1 ikke og viser Sauvages dokumentarfilm må man håbe, at TV 2 gør det!